

עור, שנהגה מתמיכת המנגנון במפלגה הכפרית לח"כ יוסף קרמרמן, גילה נטיות יתר של עצמאות. במפלגה, העומדת בפני הכרעות לקראת שנת הבחירות המתקרבת, סימנו נטיות אלה שאיפה לחלק עם בגין את השלטון במפלגה, אם לא לרשת אותו. המרות כוחו של המנגנון בחרות, נשארה המפלגה מפלגה פטריארכלית, הכפופה לרצונו של המנהיג. הפעם לא רצה בגין להמתין להתנגשות פומבית וגלויה כדי להבהיר זאת לוייצמן. הוא עשה זאת בעוד מועד, כדי שלאיש לא יהיה ספק מי שולט במפלגה.

אם אומנם לא התפטר עזר וייצמן מתפקיד יושב ראש ההנהלה וחזר בו, הרי אין כמעט ספק שהוא יאלץ לעשות זאת בעתיד הקרוב. אין כל סיכוי למרוד נגד מחבר המרד.

יהדות

מדוע שכושני

יחלטי

להתגייר?

"הוא בסך הכל כושני. בגללו אתם עורשים כליכך הרבה רעש?"
תגובתו זו של מזכיר בית-הדין הרבני הירושלמי, היתה אופיינית. איש מכל היהודים הטובים, שנתקלו בניסיונותיו העקשניים של עזר ואניה, להתגייר — לא הצליחו להבין מה פתאום יקום צעיר אמריקאי קטן נורמלי, וירצה להצטרף ליהדות. כנראה שיש לו סיבות אפלות. ואם הוא כנה — כנראה שאיננו נורמלי.

כך, זכה ואניה (24), כושני אמריקאי פרוטסטנטי, להכיר על בשרו עד כמה קשה להצטרף לעם הנבחר.

אישי על הקבר. הרב פיבל פרנק, לשעבר אב בית-הדין הרבני בירושלים, וכיום רבה של ימין-משה, הכיר את ואניה לראשונה לפני כשנתיים וחצי. באחד הימים התייצב בלישכתו צעיר כושני מגודל זקן, לבוש טלית וחבוש כיפה. הודיע כי רצונו להתגייר. הוא הוציא מכיסו המלצה חמה. חתומה בידי הרב ד"ר מיכאל גולדי-שטיין, רבה של ישיבת התפוצות שעל הריציון.

דרך היכרותו של ואניה עם הרב גולדי-שטיין, נשמעת כלקחה מאגדות יל. פרץ: לפני שלוש שנים, בליל חורף, ביקר הרב גולדישטיין ליד קבר דוד המלך. סמוך ליקבר, מצא את ואניה, ישן בכפר העו ללא שמיכה לגופו. הרב העירו, לקחו עימו לישבתו.

תלמיד ישיבה כושני. מאז אותו לילה לא נפרד ואניה מן הישיבה. הוא החל לומד ערבית, ש"ס ופוסקים, דבק ליהדגת כלסם משכר. לא היתה מיצווה, קלה כחומר, שלא מילא.

לאחר שנת לימודים בישיבה, יצא ואניה לחצי שנה לעין-הרוב, עבד שם בחקלאות על-ימנת למלא את מיצוות יישוב ארץ הקודש. אחר, חזר לישבה.

אז, ביקש להתגייר. מבוקשו כמובן לא ניתן לו. כאשר פנו תלמידי ישיבת הררי ציון, לאחר זמן, לבית-הדין הרבני בני-ירושלים, שאלו מדוע מתעכב גיורו, נענו בתשובתו דלעיל של המזכיר.

מענה מחובב. אשרת השהייה של ואניה בארץ עמדה לפוג. משרד הפנים סירב להאריך אותה. גם בקשתו של הכושני המתיהד לזכות בתעודת עולה נדחתה. "אם יתגייר, ניתן לו תעודת עולה", נמסר ממשרד הפנים.

נימוק נוסף של פקידי המשרד לאימתן התעודה: "הבחור הזה תימהוני". כשביקשו האברכים הסבר למושג תימהוני נענו: "ודאי שתימהוני, וכי איזה כושני יחלטי להתגייר?"

בידי בית-הדין הרבני בירושלים, שנת-בקש לגייר את ואניה, היה נימוק משכנע אף יותר: על ואניה להצמיח תעודת עולה. מאחר שמשרד הפנים סירב להעניק תעודה זו ללא גיור מוקדם, הוכנס הכושני שדבק ביהדות למעגל קסמים מחורכס.

שכירת המעגל. כאשר נוכחו הרב גולדישטיין וואניה כי האשרה תפוג בטרם יקום לצעיר גואל, פנו לרב פרנק. לאחר ששמע את הסיפור, החליט הרב להרכיב בית-דין מיוחד שיגיייר את ואניה. בית-הדין הרבני של תל-אביב היה צריך לאשר את הגיור בדיעבד. והוא אמנם עשה זאת. זמן מה לפני הגיור, ביקרה בהריציון סנדי רסט, סטודנטית לסוציולוגיה ממנהסן.

היא פגשה בצעיר הכושני, והשניים התאהבו בו קשות. סנדי, בת למשפחה חרדית קיי צונית, קיבלה את הצעת הנישואין של ואניה.

לפני החתונה, נסעה לארצות-הברית לקבל את ברכת הוריה. חצי שנה ניסתה הנערה לשכנע את ההורים, ללא הצלחה. בינתיים התגייר ואניה. אך אפילו נימוק זה לא שיכנע את ההורים.

איום מעבר לים. לפני שבועות מספר ארנה סנדי מזוודה בודדת, חזרה לארץ על-מנת להינשא לאהובה.

בבוקר החתונה התקשר לישיבה סבה של סנדי, המשמש כרב חרדי בארצות-הברית, איים על הרב גולדישטיין שיהרוס את הישיבה אם החתונה תתקיים. תשובתו של הרב הירושלמי: "עשה מיצווה ובוא גם אתה לחתונה".

הסב הקנאי לא בא. במקומו, הגיעו ידידי הווג מכל רחבי הארץ. ערב רב של לובשי קפוטות, מכנסי ג'ינס מהוהים ומעילי עור-כבש, אחוזי נרות דולקים בידיהם, ניגנו בגיטרות ושרו.

הרב גולדישטיין עשה מאמצים נואשים להפריד בבית-הכנסת בין הנשים לגברים. כשנוכח כי מאמציו לשוא, ויתר על הרעיון, הצטרף לצעירים מכל חלקי העולם, וזכרים כגבנות, שאחזו איש ביד רעהו במחול-הורה סוער, כשבמרכזם מרקדים כושני מוקן ונערה בלונדית — שניהם יהודים כשרים.

עולים

רוצה להפגין?

לך תגובו

בארץ מולדתה, ברית-המועצות, נהגה רווח קרוט להפגין את מרי-רוחה ממעשי השלטונות בשיטה המקובלת במולדת הסוציאליזם: על-ידי גניבה בסופרמרקט — הנמצא, ברוסיה, בבעלות המדינה. בעת ביקור בסופר, היתה מחמיקה כמה פרייטים טאקטיים לתוך נקודות אסטרטגיות, שבה הביתה בהרגשה טובה כי מילאה את חובתה כאזרחית לוחמת.

4 נפשות ל"י — 250. כאשר עלתה רווח (44) לישראל, עם בעלה ושני ילדיהם, בגילים 14 ו-16, האמינה כי הנה היא באה אל המנוחה ואל הנחלה, לא תיאלץ לשוב למלחמותיה הפרטיות.

חלפה רק שנה קצרה אחת, והיא החליטה כי טעמה: למרות שחלפה שנה תמימה מאז עלו לישראל, לא הצליחו השלטונות להסדיר לבעלה את המענק שהגיע לו כנכחה למלחמה. הבעל, מאושפם באורח קבע בבית-חולים, כתוצאה מנכותו, לא יכול היה לתרום לפרנסת המשפחה, וארבע הנפשות נאלצו להתקיים על תמיכת סעד של 250 ל"י לחודש.

הפגנה ישנה. כאשר הגיעו מים עד נפש, החליטה רווח לחזור להפגנותיה הישנות.

מתלונן רמתי

צריך לדעת עם מי להסתכסך

נות. היא נכנסה לסופרמרקט בניכר-דינו"גוף בתל-אביב, ערכה סיבוב קניות. כאשר יצאה, לרחוב, קרה לה מה שלא קרה לה מעולם ברוסיה: קציני-ביטחון עצר אותה. בחיפוש, נתגלו אצלה מיצרכים חבויים בשווי 17 ל"י.

בפני שופט-חשלוסם התל-אביבי בוריס רפפורט, הודתה רווח באשמה, סיפרה את

ואניה וסנדי בחתונתם *

או שהוא אפ, או שהוא מטרף

בעקבות הרפתקאותיו נוסח שיקאגו, פנה פרקליטו של רמתי, עורך-הדין חנניה לוינגר, לניצב-מישנה עזרא גולדברג, ביקש להעמיד את השוטר ישרים לדין על דבריו למורה רבקה גורן. תשובתו של גולדברג: "אין אנו נוקטים בצעדים משמעתיים נגד אנשינו לפי תכתובו של אורח".

רוצה להכות אותה. הסיבוב הבא אירע באחד הבקרים, כאשר רמתי היה בדרכו לעבודתו. מתוך האופק הבהיר הופיע משה ישרים, נוהג במכונית מש"טרתית. מהמכונית ירד חברו של ישרים, סמל ראשון אשכנזי, רשם לרמתי דו"ח על שהלך בכביש, לא על המדרכה.

רמתי מכחיש בתוקף, כפר באשמה, ומשמ"טו עומד להיפתח בימים הקרובים. גם זה לא היה עדיין הסוף, על-פי הצהרה שבבועה הנמצאת בידי עו"ד לוינגר, פנה ישרים לוורדה ערקבי, עוזרת-בית מדידותיו של שלום רמתי, אמר לה: "את מתכוונת להינשא לרמתי? תדעי לך שב-רצוני להכות את שלום".

שיניים שבורות. ההסלמה החמורה התרחשה לפני כשבועיים. מספר שלום: "הלכתי ברחוב התפוצות עמוס סלים, פתאום ראיתי לפני את משה ישרים עם אשתו אביבה וחמתו שושנה חסיד. כמו שהוא עבר לידי, הוא הכניס לי מכה איומה בפרצוף".

"נהייתי מלא דם, השן הקדמית שלי נשברה. בגדי התלכלכו, הוא אמר לי רק משפט אחד: אתה מגיש משפט, או?".
הרוממה נידת. היא לקחה את כולנו, אבל משום מה, לא לקחו שוטריה עדויות מעדיר-ראיה. על המקום אמרו לי שאני עצור, הזעקתי את עורך-הדין שלי".
מספר לוינגר: "כשהגעתי למשטרה, כעשר דקות לאחר המקרה, היו השוטר משה ישרים עם אשתו וחמתו בחדר החקירות. הם מסרו עדות, כולם ביחד, לא הפרידו ביניהם.

"הצצתי לתוך חדר החקירות. השוטר שם אמר לי שאין לי מה לחכות. שרמתי עצור.

"אני רוצה להדגיש שזה היה עוד לפני שגמרנו לשמוע את העדויות של השלישיה, ולפני שגבו את העדות מרמתי. כיצד ידע השוטר מראש שיעצרו את רמתי? "כשראיתי שזהו המצב, פניתי לקצין בדרגת פקד, בינתיים, נשלחו השלושה לביתם — במכונית משטרתית. נגד רמתי, היתה מוכנה כבר פקודת-מעצר.

"תגובתו של הפקד היתה, שיש שלוש עדויות נגד רמתי על כך שהוא דחף ראש שון את השוטר. למרות זאת נראה שהישיבה שלי עם הפקד הועילה: לאחר שגבו גם מרמתי את העדות, החזירו לו את החפצים שנטלו ממנו לפני המעצר ושיחררו אותו.

"כשביקש רמתי להתלונן על מה ש-קרה, נענה בשלילה".

עונש כפול. מגיב ניצב-מישנה עזרא גולדברג: "העדויות עדיין לא הגיעו אלי. אם יתברר שהשוטר התנהג בצורה לא נכונה שוב, אחרי שנענש כבר פעם — הרי שעונשו יהיה כפליים".

* בפניה משאל מחושק ומזוקן — הרב גולדישטיין.

סיפורה במלואו, הסבירה: "כזאת היתה תגובתי גם בבית-המועצות, כאשר היה נעשה לי עוול".

השופט, מודרך על-ידי החוק הברור במקרה זה, פסק לה ארבעה חודשי מאסר-על-תנאי למשך שלוש שנים.

אך את דעתו הפרטית על הפרשה, השיי מיע לאחר מכן, בתגובה לשאלת כתב העולם הזה, בשפה ברורה לא פחות:

"לא היה מקום להביא את האישה בפני בית-המשפט", קבע. "מן הראוי היה להסיר תפק באזהרה. המשטרה עשתה כאשר הגישה כתב-אישום נגד רווח קרוט".

משטרה

מלחמתו העקומה

של

השוטר ישרים

אם אתה רוצה להסתכסך עם רעך — מוטב שתוודא קודם אם אין לו קרוב במשטרה. במיוחד לא קרוב בשם משה ישרים. כי אם יש לו — כדאי לך להיזהר. שרשרת אירועים מוזרה עלולה לקרות לך, כמו שקרתה למורה הרמתי-גני שלום רמתי, שלא נזהר.

מהאמבטיה — לרחוב. יחד עם כמה משכניו, ברחוב עולי הגרדום 8 ברמת-גן, הגיש רמתי תביעת פינוי נגד אביבה ישרים, בעלת גן-פרטי בסמוך. לרוע מזלו של רמתי (38) שהינו יור ועד הבית ומחנך בבית-ספר עממי בנתניה, הוא התעלם מהעובדה שבעלה של אביבה היוו שוטר תנועה במטה מרחב המרכז, אחד משה ישרים.

מיום שהגיש רמתי את התביעה נגד אשת השוטר, החלו נערמות צרות על ראשו.

מספר שלום: "התרחצתי באמבטיה, כשפתאום צילצלו לי בדלת. פתחתי עמד השרטר משה ישרים. הוא צעק עלי ודרש ממני לצאת מייד לניידת שחיכתה בחוץ. הוא לא היה מוכן להסביר לי מדוע.

"אחרי שיצאתי, הוא התחיל לצעוק עלי שוב פעם — וטען שהגירה שלי לא נקיה. הוא איים שיקח אותי למשטרה.

"הלכתי והתלוננתי עליו במשטרה. לאחר זמן, הודיעה לי המשטרה שהוא הועמד לדין על שהטריד אותי לשוא".

מתעסק עם ילדות. על צרה אחרת סיפרה רבקה גורן, מורה בבית-הספר בו למד רמתי: "אתמול נכצרת על-ידי שוטר שהמתין בתוך מכוניתו בכביש החוף, ליד תחנת האוטובוסים דיור לעולה בנתניה. נשאלתי על-ידיו אם אני מכירה אדם בשם שלום רמתי. כשענית בחיוב, אמר לי השוטר: "תזהרי ממנו. הוא אדם מלוכך לך. מתחיל עם בנות 12-13 בשכונה". היא זיהתה את השוטר כמשה ישרים.

הצרה הבאה היתה קצת יותר רצינית. מספר המורה המזוקן, חבוש הכיפה: "בשני מקרים כשהלכתי בבית-הספר לעבר תחנת האוטובוסים, עבר ישרים עם מכוניתו וכמעט דרס אותי. בשני המקרים ניגשתי למשטרה וביקשתי להגיש תלונה, אך בשני מקרים סרבו לקבל אותה ממני.